

Recenzije i prikazi

Bruno Ćurko, Matija Mato
Škerbić (aut.), Mirko
Čalušić (ilust.)

Filozofija – ma što pak je to?

13 priča o antičkim filozofima

Udruga Mala filozofija, Zadar 2019.

Izdanje koje predstavljam doista je posebno, i to po svome sadržaju, formi i nakani. Radi se, naime, o filozofskoj slikovnici koja je u prvome redu namijenjena dječjoj čitateljskoj publici. Usred sveprisutnih poziva na poticanje kritičkoga mišljenja kod djece i mladih te istovremenog širenja hvalevrijednih pokreta filozofije za djecu, autori Bruno Ćurko i Matija Mato Škerbić s ilustratorom Mirkom Čalušićem pripremili su simpatično izdanje kojemu je cilj njegovanje filozofijskoga načina mišljenja kroz formu kratkih priča opremljenih s brojnim ilustracijama. Konkretno se radi o zbirci 13 priča o antičkim filozofima koje su sve redom oblikovane s ciljem izazivanja znatiželje i čuđenja. Tipična organizacija pojedine priče tako kreće od uvodnog pregleda izabranog značajnog aspekta filozofijskog nazora pojedinog antičkog filozofa, često s dozom humora, nakon koje slijedi nekoliko pitanja koja koriste sadržaje uvodne priče za poticanje razmišljanja kod čitatelja/slušatelja. Susret s pojedinim filozofom u slikovnici završava s opisom nekoliko ključnih povijesnih činjenica vezanih uz glavnog junaka.

Kao i inače kod slikovnica, radi se o knjizi koja se i čita i gleda. Pored toga, ovu slikovnicu još obilježava i to je da je i za djecu i za odrasle. Zanimljivo je, naime, kako i odrastao čitatelj, pa i onaj relativno educirani u filozofskim temama, nakon mnogih priča zastaje nad pitanjima kojima priča završava ili koje implicira. Autori kreću od znatiželjnog Taleasa i njegova razmišljanja o vodi, nastavljaju s Pitagorom i razlozima za njegovo oduševljenje brojevima, dok Heraklit na obali rijeke čitatelju tumači zašto izjava *panta rei* sažima objašnjenje pojava koje nas okružuju i način

funkcioniranja svijeta. U slikovnici upoznajemo i čudnovate Empedokla i Diogena, ali i Protagoru koji djevojčici Heleni objašnjava zašto on misli da su ljudi općenito čudnovata bića. Susret s Protagorom zbudjenju će Helenu odvesti na put do odluke da i sama želi postati filozofkinjom. Slikovnica nadalje donosi i životan primjer sokratskog dijaloga u kojemu Sokrat zbunjuje učenika, dok u sljedećoj priči Platon zbunjuje svoga učitelja. S Epikurinom čitatelj istražuje kakav bi bio život u kojemu bismo samo uživali, s Aristotelom promatra pčele i uči o ljudima, a sa Senekom analizira beskorisnost ljutnje. Na koncu ga dvojbe dječaka Seksta Empirika uvode u svijet skeptika. Priče su napisane jednostavno, kako i priliči formatu slikovnice za djecu, no s dubokom porukom. Autori su u malo riječi, na pristupačan i jednostavan način, uspjeli oblikovati važne teme ne iznevjeravajući pritom znanstvene činjenice i utvrđene povijesne okolnosti.

Zaključno, budući da se radi o slikovnici, jasno je da se ova knjižica i čita i gleda. Pored toga, kako je već rečeno, ona je i za djecu i za odrasle. No, ona je ujedno i za nefilozofe, filozofe i one koji će to tek postati. Zapravo, ova je zbirka namijenjena svima znatiželjnima i onima koji takvi žele ostati.

Veliki interes za slikovnicu *Filozofija – ma što pak je to?* pokazuje da su autori dobro prepoznali nedostatke koji na našem području postoje vezano uz aktivnosti poticanja kritičkoga mišljenja, popularizacije filozofije i uopće korištenja filozofije u onoj njenoj važnoj ulozi poticanja čuđenja i pokušaja objašnjavanja svijeta. Na njih su ovim izdanjem i više nego uspješno odgovorili te se nadam da će na tome tragu i nastaviti.

Ivana Zagorac